

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.935/2025/5.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

név (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Farkas József Zoltán ügyvéd (cím1)

Az alperes: név1 (cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. T. Tóth Balázs ügyvéd (cím3)

A per tárgya:

Sajtó-helyreigazítás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.116/2025/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 34.P.23.344/2024/8.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperest üzemeltető név2

név2 (cím2) részére 609.600 (hatszázkilencezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételei számlájára – 70.000 (hetvenezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a név3 vezetője, az intézményhez tartozik mind a név4, mind a név5, amely szociális otthonként olyan gondozásra szoruló nagykorúaknak biztosít ellátást, akik időskor, betegség vagy fogyatékoság miatt nem képesek önmagukról gondoskodni. A felperes közéleti szerepet nem vállal.

Az alperes az név2 internetes sajtótermék szerkesztősége, kiadója az név2 név2 Az név2 internetes sajtótermékben 2024. október 30. napján jelent meg a cikkcím című cikk, mely a felperes személyére vonatkozóan is tartalmaz közléseket.

A felperes házastársa a cikkben írt felvételeket készítő segédápoló gyermekének keresztapja, az írásban közölt események napvilágra kerüléséig a felperes és az ápoló, illetve családtagjaik egymással baráti kapcsolatban álltak.

[2] A cikk leadja a következőket tartalmazta: „Mindent bevallott, mindent elismert, mégsem kell büntetéstől tartania annak az egykori ápolónak, aki videóra is vette, ahogy megalázott egy beteg embert a név5ban. A férfi az igazgatónő, név intézményvezető rokona, ezt a fenntartó Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság ismerte el név6 országgyűlési képviselő kérdésére”. A cikk többek között ismerteti az ápoló által készített és az ápoltat megalázó videófelvétel tartalmát. Ezt követően a kiemelten szedett című alcím alatt beszámol arról, hogy név6 országgyűlési képviselő tájékoztatást kért az intézmény fenntartójáról, amelyben az áll, hogy az intézményvezető 2021 augusztusában tudta meg, hogy az ápoló bentlakót bántalmazott, a gondozót azonnal felmentették. Ezzel kapcsolatban a fenntartó az országgyűlési képviselővel a felperesről azt közölte, hogy egy alkalommal vett részt a megindult eljárásban tanúkihallgatáson. Egyértelműen azonosította az érintett dolgozót. Az érintett ápoló és a felperes kapcsolatáról a fenntartó azt közölte az országgyűlési képviselővel, hogy „Az igazgató asszony kb. 10 éve ismeri a volt dolgozót. A baráti kapcsolatra tekintettel a volt dolgozó és annak felesége felkérte a keresztszülőségre igazgató asszony férjét 2018. május hónapban”. Ezt a cikk úgy értelmezi, hogy az ápoltat bántalmazó gondozó és az

igazgató asszony kvázi rokonok. A cikkben azt közölték, hogy egy bírósági ítéletben az szerepel az alperest érintő perben, hogy a köztudatban a mindennemű vérségi vagy házassági kapcsolat nélkül is rokonoki kapcsolatként él például a keresztszülői minőség is.

[3] A cikkben szerepel az is, hogy évekig titkolták a bántalmazást. Beszámoltak a nyomozás menetéről, azzal, hogy nem volt kétséget kizáróan megállapítható a bűncselekmények elkövetésének időpontja. Nem tudták cáfolni a gyanúsított vallomását abban, hogy a cselekményeket az eljárás 2021 augusztusi megindítását megelőző 5 éven túl követte el, ezért a cselekményét illetően elévülést állapítottak meg.

[4] A cikkbe ágyazott linken keresztül közvetlen elérhető a bántalmazásról beszámoló korábbi cikk, és egy másik korábbi cikk a rokonság szó értelmezésével kapcsolatos bírósági döntésről, valamint a bántalmazás helyszínéül szolgáló intézmény honlapja. A cikk tartalmazta képi formában és teljes terjedelmében a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság név6 országgyűlési képviselőnek írt, a cikkben hivatkozott levelét.

[5] A felperes házastársa a cikkben írt felvételeket készítő volt segédápoló gyermekének keresztaja, a cikkben írt események napvilágra kerüléséig a felperes és az ápoló, illetve családtagjaik egymással baráti kapcsolatban álltak.

[6] A felperes a cikkben írtak miatt 2024. november 28-án helyreigazítási kérelmet juttatott el az alpereshez, amely a kérelmet 2024. december 2-án átvette, az igényelt helyreigazítási kérelmet azonban nem közölte.

[7] Ezt követően a felperes keresetet nyújtott be a törvényes határidőn belül a bírósághoz.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[8] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az alábbi helyreigazító közlemény, mint önálló hír közzétételére a [www.név2](#) internetes elérhetőségű weboldal főoldalán, 24 óra időtartamban, egyébként pedig addig, ameddig a sérelmes közlemény is az alperes weboldalán elérhető:

Helyreigazítás:

2024. október 30-án az [név2](#) internetes újságban megjelent, cikkcím című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy [név](#), a [név5](#) intézményvezetője a cikkben szereplő, egy ápoló személy bántalmazásával gyanúsított ápoló rokona, illetve közöttük baráti kapcsolat áll fenn.

Közvetett módon, az információk téves olvasói következtetésre indító csoportosításával valótlanul állítottuk, hogy az intézményvezető és az ápoló bántalmazásával gyanúsított ápoló rokoni viszonyára tekintettel [név](#)nak bármilyen, akár tevésben, akár mulasztásban megnyilvánuló köze lett volna az érintett ápoló cselekményéhez, annak leplezéséhez és

ahhoz, hogy az ápolóval szemben a büntetőeljárás megszüntetésre került. Mindezekkel szemben a valóság az, hogy név és az érintett ápoló között sem rokoni, sem baráti kapcsolat nem áll fenn. névnek sem tevésben, sem mulasztásban megnyilvánuló szerepe nem volt abban, hogy az érintett ápoló tettei leplezésre kerüljenek és abban sem, hogy a büntetőjogi felelősségre vonás alól ő bármely okból is mentesüljön.

Kérte az alperes kiadójának kötelezését a perrel kapcsolatos költségei megtérítésére.

Keresetét az Smtv. 4. § (3) bekezdésére, a 10. §-ra, a 12. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 495. és 496. §-ára alapította.

[9] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes ügyvédi munkadíjban marasztalását kérte.

Érdemi védekezése az első kérelem kapcsán az volt, hogy a rokonság kifejezés jogilag nem definiált jelentéssel bír, a médiatartalmat a befogadó közönség jellemző ismeretei alapján kell megítélni. A rokoni kapcsolatra utalás az írásban következtetésnek minősül, ami a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság tájékoztatásán alapul és a szövegben az újságíró részletes leírását is adja a rokoni kapcsolat milyenségének, azaz, hogy nem vérségi kapcsolaton, hanem a barátság miatti keresztszülőségen alapul. A második kérelem kapcsán arra mutatott rá, hogy a sajtóközleményben nem szerepel olyan állítás, hogy a felperesnek köze lett volna a bántalmazáshoz vagy annak eltusolásához, hanem ennek éppen az ellenkezője derül ki. Az tényyszerűen megfelel a valóságnak, hogy az ápolóval szembeni eljárás elévülés miatt szűnt meg, illetve nem vitatható az sem, hogy mit tartalmaz a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság levele. Mindezen adatok szerepeltetése pedig egyrészt a szerkesztői szabadság körébe tartozik, másrészt releváns adat, hogy az intézményi bántalmazás kapcsán mi történik a büntetőeljárásban és az is, hogy a közintézmény által adott tájékoztatóból lehet megismerni azt a körülményt, hogy az ápoló és az igazgató között milyen kapcsolat áll vagy állt fenn.

Az első- és másodfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 5 napon belül az általa szerkesztett név² internetes sajtótermék kezdőlapján az eredeti cikk elérhetőségéig, de legalább 24 óra időtartamban, az eredeti közléssel azonos szedési módban és betűmérettel, saját kommentár nélkül, úgy, hogy abból „linkelt tartalomként” legyen elérhető a helyreigazított cikk szövege, tegye közzé az alábbi közleményt.

„Helyreigazítás:

A 2024. október 30. napján cikkcím címmel megjelent írásunkban azt a valós tényt, hogy az intézmény segédápolója elleni büntetőeljárást a nyomozó hatóság elévülés miatt megszüntette, abban a hamis színben tüntettük fel, mintha ennek bármi köze lenne ahhoz, hogy névnek, az otthon vezetőjének és a segédápolónak a családtagjai korábban baráti, keresztszülői kapcsolatban álltak egymással”.

[11] Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Az alperes kiadóját perköltség és illeték megfizetésére kötelezte.

[12] Ítéletének indokolásában felhívta az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdését, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 10. §-át, 12. § (1)-(2) bekezdését, ismertette a PK 12. számú állásfoglalás vonatkozó tartalmát, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495496. §-ának rendelkezéseit.

[13] Az Alkotmánybíróság gyakorlatára figyelemmel {7/2014. (III. 7.) AB határozat, 14/2017. (VI. 30.) AB határozat, 3052/2022. (II. 11.) AB határozat, 3217/2020. (VI.19.) AB határozat} elsőként azt vizsgálta, hogy a sérelmezett kijelentések a közügyek szabad vitatásával állnak-e összefüggésben. Ebben a körben megállapította, hogy az írás témája egy bentlakásos otthonban ápolt személy jogaival való visszaélés, amely közérdeklődésre tarthat számot. Ugyanakkor arra a megállapításra jutott, hogy az újságíró olyan körülményeket is napvilágra hozott, amelynek nincs összefüggése a közérdeklődésre számot tartó témával, ennek minősítette a felvételt készítő segédápoló és a felperes közötti baráti, családi, rokoni kapcsolat tényét, mint a magánéletükre tartozó, és így a véleménynyilvánítás, a szabadság által kevésbé védett összefüggést. Álláspontja szerint közérdeklődésre csak bizonyos események tartanak számot, és nem az azzal érintett emberek személye, magánélete – utóbbi tényezők csak akkor bírnak jelentőséggel, amennyiben a közérdeklődésre számot tartó esemény megértéséhez segítségül szolgálnak.

[14] Ezt követően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a sérelmezett közlések tényállításnak, vagy valós tényeken alapuló értékítéletként véleménynek minősülnek-e, valamint azt, hogy a tényállítás valóságát az alperes bizonyította-e.

[15] Az elsőfokú bíróság rögzítette azt is, hogy a sajtószerv a mástól származó értesülés tovább adásáért (híreszteléséért is) sajtó-helyreigazítási felelősséggel tartozhat. Rögzítésre került az is, hogy a tényállítás vagy véleménynyilvánítás alapvető elhatárolásának szempontja az ún. „bizonyíthatósági teszt” alapján történhet, és vizsgálni szükséges a sajtóközlemény egészét, annak összefüggéseit is.

[16] Az elsőfokú bíróság a rokoni kapcsolatra vonatkozó közlések vonatkozásában nem találta alaposnak a keresetet, mert az átlagolvasó számára is megállapítható, hogy nem vérségi, hanem baráti és keresztszülőségi kapcsolat alapján nevezte rokonságnak a felperes és a segédápoló közötti viszonyt. A felperes által nem vitatott valós tény volt, hogy a felperes házastársa a keresztapja a segédápoló gyermekének, és az sem volt vitatott, hogy erre a keresztszülőségre a családok közötti régebbi, több generációt átölelő baráti viszony miatt került sor. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy az alperesnek nem ténybeli alapot nélkülöző következtetése az, hogy a vérségi kapcsolat hiánya ellenére is rokonsági kapcsolatként hivatkozott a felperes és a segédápoló viszonyára. Ennek részletes indokát adta, valós alapon nyugvó következtetés esetén pedig sajtó-helyreigazításnak nincs helye.

[17] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a hamis látszat keltése okán részben alaposnak találta a felperes keresetét. Az nem volt vitatott, hogy az ápolóval szembeni büntetőeljárás elévülés miatt nem volt lefolytatható, és ez az érintett személy felelősségre vonását

megakadályozta. A korábbiak szerint nem volt alaptalan a rokoni kapcsolat fennállására utalás. Az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy hordoz-e a sajtóközlemény olyan tartalmat az átlagolvasó irányában, hogy a felperesnek bármilyen (akár tevés, akár mulasztás okán) köze lett volna az érintett ápoló cselekményéhez, illetve annak leplezéséhez, a büntetőeljárás megszüntetéséhez.

[18] Ebben a körben az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a cikk hamis látszatot kelt abban, hogy a felperesnek köze lehetett az ápoló büntetőjogi felelősség alóli mentesüléséhez, mert megítélése szerint a sajtóközleménynek semmi más célja nem lehetett a felperes és az ápoló közötti magánéleti kapcsolat közzétételével - mert a magánéleti kapcsolat felemlegetésének jogi szempontból nincs jelentősége, miként a felháborító történésekhez sem – és a rokoni kapcsolat csak akkor bír jelentőséggel, ha összefüggés van a büntetőjogi felelősség alóli mentesüléssel. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a két valós tény a cikk úgy tárja az olvasók elé, hogy abból logikus következtetésként vonható le a laikus olvasó számára, hogy a felperesnek szerepe lehetett abban, hogy az ápoló felelősségre vonására nem került sor. Az elsőfokú bíróság szerint a cikk egészének szerkezete, a címadás, a kiemelések és az egyes megfogalmazások együttesen keltették a hamis látszatot. Kiemelte ugyanakkor, hogy olyan hamis látszat nem keletkezik, hogy a felperes a cselekmény elkövetésében bármilyen módon részt vett volna. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint annak hangsúlyozásával, hogy az elkövetés ideje nem megállapítható, így elévülés miatt meg kellett szüntetni a büntetőeljárást, a cikk azt sugalmazza, hogy ennek valamilyen köze lehetett a felperes személyéhez, ezért ebben a vonatkozásban a rendelkező rész szerint a helyreigazítást elrendelte.

[19] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta, és a felperes keresetét teljes egészében elutasította, és kötelezte a felperest az első- és másodfokú teljes perköltség, és a le nem rótt kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére.

[20] A másodfokú bíróság kiemelte, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlatában kiemelt jelentősége van annak a kérdésnek, hogy meddig terjed a közéleti vitában érintett személy tūrés kötelezettsége, illetve mennyiben korlátozhatja a véleménynyilvánítás szabadságának érvényesülését a közéleti vitában résztvevők személyiségi jogainak védelme. Ebben a körben az Alkotmánybíróság gyakorlatára figyelemmel vizsgálándónak ítélte meg, hogy a véleményt kifejező nyilvános közlés közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e; a nyilvános közléssel érintett személy közszereplői minőségben jelenik-e meg; a nyilvános közlés tényállítást vagy értékítéletet foglal-e magában; a nyilvános közlés sérti-e az érintett személy emberi méltóságát vagy jóhírnevét {3145/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [38]}.

[21] Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az önállóságra képtelen személyek állami ellátásának körülményei, egy szociális otthonban történő bántalmazási ügy felderítésével kapcsolatos történések leírása a közügyek vitatása körébe tartozik. A másodfokú bíróság értékelte a közlés megjelenésének módját, körülményeit, a vélemény tárgyát, kontextusát, a médium típusát, a közlés apropóját adó eseményt, az arra érkező reakciókat és az adott közlésnek ebben a folyamatban játszott szerepét. Értékelte továbbá a kijelentés tartalmát, stílusát, a közlés aktualitását, valamint célját {13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [39]; 3001/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [28], [48]}. Mindezekre figyelemmel arra a következtetésre jutott, hogy a közlés a közügyek szabad

vitatását érinti, így automatikusan a véleménynyilvánítási szabadság nyújtotta magasabb oltalmat élvezi.

[22] Megállapította, hogy nincs jelentősége annak a kérdésnek, hogy maga a felperes közéleti szereplőnek minősül-e, mert a közügyek vitatásához fűződő alkotmányos jog biztosításából következik, hogy a személyiségvédelem korlátozottsága nemcsak a hivatásos közszereplőkre, hanem egy közvita valamennyi érintettjére vonatkozik, mert a közügyek vitatása adott esetben – a konkrét társadalmi vita erejéig – szélesebb személyi kört érinthet (ún. „kivételes közszereplők”). Ehhez képest pedig a bírálat fokozott tűrése a közügyek vitáján belül mindenkire kiterjedő általános követelmény {3236/2018. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [30]}. Kiemelte azt is, hogy a sajtó alkotmányos jogát gyakorolja akkor, amikor a közérdeklődésre számot tartó eseményekről beszámol, azokból következtetéseket von le.

[23] A másodfokú bíróság érdemben nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a sajtószerv közvetett utaló módszerrel a tényállási elemek téves olvasói következtetésre indító csoportosításával valósította meg a való tények hamis színben való feltüntetését, illetve a hamis látszatot erősítette azzal, hogy többes szám harmadik személyben történt az alcím adás (címűl), az alcímek egymásutánisága (a című alcím után az címűl alcím), továbbá a cikk egészének kontextusa alkalmasak az olvasó megtévesztésére.

[24] A másodfokú bíróság úgy értékelte, hogy a cikk címe az olvasó figyelmének felkeltésére szolgált, az Alkotmánybíróság vonatkozó határozata {8/2018. (VII. 5.) AB számú határozat} szerint a címnek eleve sajátossága, hogy erre szolgál, illetve természeténél fogva bizonyos fokú leegyszerűsítést, pontatlanságot is tartalmazhat. A másodfokú bíróság szerint ugyanakkor a cikk egésze, annak összefüggéseire is figyelemmel, nem állítja, hogy a felperes bármiféle szabálytalanságot követett volna el. Egyértelművé teszi, hogy évekig nem volt tudomása a bűncselekményről. A cikk egyértelművé teszi azt is, hogy a büntetőeljárás megszüntetésének oka a cselekmény elévülése volt. A másodfokú bíróság megállapítása szerint a cikk nem kelt összességében olyan hamis látszatot, hogy a felperes bármiféle mulasztást követett volna el, bármilyen módon „bűnrészes” lett volna a jogellenes cselekmény eltussolásában akár a közte és az ápoló között fennálló rokoni kapcsolat okán, vagy bármely más okból.

[25] Nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy a magánéleti kapcsolat közzétételének egyetlen célja az volt, hogy az ápoló mentesülésével kapcsolatba hozza a felperes személyét – tekintettel arra, hogy a magánéleti kapcsolat felemlegetése nem bír jogi jelentőséggel, a rokoni kapcsolat valós ténye ugyan hírértékkel bír, de a jogsértés és a rokoni kapcsolat között nem keletkezik okozati összefüggés. Nem keletkezett olyan hamis látszat, hogy a felperesnek bármilyen szerepe lehetett abban, hogy az ápoló felelősségre vonására nem került sor. Egyértelműen tisztázza az írás, hogy a felelősség alól elévülés miatt mentesült az elkövető. Kiemelte: a „sugalmazás” a következetes ítélkezési gyakorlat szerint nem lehet sajtóhelyreigazítás tárgya, nem jelenti valós tények hamis színben való feltüntetését.

[26] Összességében arra a megállapításra jutott a másodfokú bíróság, hogy a sérelmezett közlési módból a valós tények felsorakoztatása mellett, nem következik olyan tartalom, amelyet a felperes állított. Utalt az ítélkezési gyakorlat azon megállapítására, hogy önmagában nem valósítja meg a való tények hamis színben feltüntetését az, ha a való tények

között az olvasó esetlegesen a cikk tartalmán túlmutató összefüggést vélhet (BH.2024.8 jogeset).

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[27] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, továbbá perköltségre tartott igényt.

[28] Megsértett jogszabályként hivatkozott az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésére, az Smtv. 12. § (1) bekezdésére, illetve a Pp. 501. § (1) bekezdésére.

[29] A kérelem indokolása szerint az egész cikk tartalmára figyelemmel, a másodfokú bíróság helytelenül értelmezte az Smtv. 12. § (1) bekezdését. Kiemelte, hogy közügy lehet valóban a bántalmazás ténye, az elkövető személye, a büntetőjogi mentesülés kérdése, de az állított „rokoni kapcsolat” (a felperes az ápoló gyermeke keresztajának felesége), ennek valójában hírértéke nincs. Ezzel szemben a cikk egésze fókuszba helyezi a felperes személyét, különös tekintettel a című alcím alkalmazásával. Hangsúlyozta, hogy az adott esetben az állított rokon kapcsolatnak az ügy megítélése szempontjából semmilyen jelentősége nincs.

[30] A felperes kiemelte, hogy a cikkhez kapcsolódó kommentekben, olvasói reakciókban, azok döntő többsége foglalkozik a „rokoni kapcsolattal”, még erőteljes megjegyzéseket, kritikákat is kapott.

[31] Az alkalmazott cím kapcsán előadta, hogy annak figyelemfelhívó szerepe valóban lehet ugyan, de nem tartalmazhat lényegi tévedést, nem született arra magyarázat, hogy miért ezt választotta az alperes, ha nem akart a „rokonokra” utalni.

[32] A felperes álláspontja szerint a sajtószervnek félreérthetetlenül kell fogalmaznia, nem szabad való tényeket hamis színben feltüntetnie, nem szabad a cikk tartalmán túlmutató jelentést tartalmaznia.

[33] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján. Előadta: a cikk közügyben született, ezt a másodfokú bíróság helytállóan értékelte. A cikk egészéből pedig egyértelműen kiderül, hogy nincs összefüggés az „rokoni” kapcsolat és a büntetőjogi mentesülés között. Semmilyen kapcsolatot nem teremt az írás a felperes személye és a bűncselekmény között. Az átlagolvasó is tisztában van azzal, hogy a bűncselekmény felderítése az arra hivatott hatóságok dolga.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[34] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét nem találta alaposnak, az alábbiak szerint.

[35] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[36] A felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat, amelynek során a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben eltérő voltát.

[37] A Kúriának a jelen esetben abban a kérdésben kellett alapvetően állást foglalnia, hogy az alperes részéről valós tények hamis színben való feltüntetése történt, vagy a perbeli közlés a szabad véleménynyilvánítás jogilag megengedett keretei között maradt-e.

[38] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jóhírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével. A IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A (2) bekezdés szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit. A (4) bekezdés szerint a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére. Mindezzel összhangban az Smtv. 4. § (1) bekezdése deklarálja, hogy Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. Ennek korlátjaként tartalmazza a (3) bekezdés azt, hogy a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt, vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcset, valamint nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével. A 10. § a közönség jogaként deklarálja azt, hogy mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos, és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. A 12. § (1) bekezdése rögzíti, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítás valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, és ehhez képest melyek a való tények.

[39] A felperes felülvizsgálati álláspontja szerint ezen szabályt a jogerős ítélet tévesen értelmezte. A felperes azt önmagában nem vitatta, hogy a szociális intézményben gondozott személy bántalmazásának ténye, az elkövető személye, illetve annak büntetőjogi mentesülése, elévülés miatt közérdeklődésre számot tartó közügy lehet, de álláspontja szerint az, hogy házastársa az elkövető gyermekének az eseményektől teljesen függetlenül a keresztapja, már nem tekinthető közügynek, ezáltal nem tekinthető „kapcsolatnak” az elkövetett cselekmény, és a felperes intézményvezetői státusza között.

[40] Az alperes álláspontja ezzel szemben az volt, hogy maga a cikk egésze nem teremt kapcsolatot a keresztszülői minőség és az elkövető büntetőjogi mentesülése között, azaz nincs összefüggés az átlagolvasó számára az elkövetett bűncselekmény és a felperes személye között. A felperes szerint, amennyiben nem feltételeznek semmilyen kapcsolatot a két körülmény között, akkor nem érthető, hogy egyáltalán ezt a „rokoni” kapcsolatot miért emlegették fel.

[41] A következetes ítélkezési gyakorlatban alkalmazzák az eljáró bíróságok a PK 12. számú állásfoglalásban rögzített legfőbb vizsgálati szempontokat. Ennek megfelelően a sajtóhelyreigazítás iránti igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja.

[42] Az ilyen módon rögzített szempontok szerint következetes az ítélkezési gyakorlat abban is, hogy a közlemény tartalma megítélésének szempontjából a bíróságoknak külső, objektív szemléletet kell alkalmazniuk (társadalmi közfelfogás), vagyis nem a jogosult egyéni sértettség-érzését kell figyelembe venni. Azt kellett a bíróságoknak mérlegelniük, hogy objektív, külső szemlélet alkalmazása mellett a befogadók (olvasók) miként értékelték a rokon kapcsolat felemlítését, valóban teremt-e kapcsolatot ez a megjegyzés, illetve alcím a felperes személye és az elkövetett bűncselekmény között.

[43] Ebben a kérdésben az eljáró bíróságok eltérő következtetésre jutottak. Az elsőfokú bíróság a sajtó-helyreigazítást részben elrendelte, míg a másodfokú bíróság ezt a döntést megváltoztatta, a keresetet elutasította.

[44] A jelen esetben a felperes alapvetően a mérlegelő tevékenységet támadta, ugyanakkor nem jelölte meg megsértett jogszabályként a Pp. 279. § (1) bekezdését. A felülvizsgálati eljárásban ugyanakkor a vizsgálat kereteit éppen a konkrétan megsértettként megjelölt jogszabályok vizsgálata teremti meg.

[45] A Kúria nem kíván eltérni a töretlen és egységes ítélkezési gyakorlattól abban a jogkérdésben, hogy a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének és mérlegelésének nincs helye, ezért önmagában nem állapítható meg a jogszabálysértés, ha a kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja. A jogszabálysértést a mérlegelési hiba akkor valósítja meg, felülmérlegelésre csak akkor van lehetőség, ha a korábbi mérlegelés kirívóan okszerűtlen, nyilvánvalóan iratellenes, vagy ellentétes a logika alapvető szabályaival (Pfv.V.20.430/2022/6., Pfv.IV.21.281/2022/5., Pfv.V.20.810/2022/5.). Lényeges, hogy a felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna (BH2013.119.), az minősíthető okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.V.20.796/2021/6.,

Pfv.I.20.507/2022/5., Pfv.IV.20.848/2022/5., Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH2013. 119.).

[46] A jelen esetben a Kúria ilyen kivételes felülmérlegelésre okot adó körülményt nem észlelt. A cikk tematikájából, annak egészéből megállapítható, hogy közügyre vonatkozik a szociális intézményben élő gondozottak ellátása, a sérelmükre elkövetett esetleges bűncselekmények felderítése, vagy a felelősségre vonás elmaradása mind-mind közérdeklődésre számot tartó kérdések.

[47] Az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozata indokolásában egyértelműen tartalmazza, hogy a közügyekkel összefüggő vélemény nyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. Ugyanezen határozat rögzíti, hogy a vélemény nyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő {Indokolás [45] [49]}. A jelen esetben nem volt vitatott, hogy a keresztszülői kapcsolat a feltételezett elkövetővel fennállt. Nem ellentétes a logika szabályaival az sem, hogy a keresztszülői kapcsolatot a konkrét vérségi rokoni kapcsolattal helyezték azonos szintre, ez nem lépi túl az értékelés, vélemény nyilvánítás kereteit. Érdemben azt kellett megvizsgálni, hogy a valós tények (az ápolt sérelmére elkövetett bűncselekmény, az elkövető személye és a vele való rokoni kapcsolat ténye) keletkeztet-e olyan hamis látszatot, hogy a felperesnek magának intézményvezetőként a konkrét bűncselekményhez, vagy annak esetleges eltussolásához köze lehetett volna.

[48] A Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság az ügy megítélése során nem követett el mérlegelési hibát. A cikk nem állítja, és áttételesen sem utal arra, hogy a felperesnek az elkövetett bűncselekményhez köze lett volna, vagy azt takargatni kívánta. Fontos kiemelni azt is, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat szerint „sugalmazás” nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja.

[49] A Kúria szerint az alkalmazott cím, illetve a című alcím ugyan a figyelem felhívására alkalmas, de nem tartalmaz olyan állítást, hogy magának a rokoni kapcsolatnak bármilyen köze lenne az elkövetett cselekményhez, ráadásul a főcím egyértelművé teszi, hogy az elkövető elévülés miatt nem kap büntetést. Ez utóbbi ténymegállapítást a cikk maga is egyértelműen tartalmazza.

[50] Mindezekre figyelemmel a Kúria helytállónak találta a másodfokú bíróság mérlegelő tevékenységét abban, hogy külső, objektív szemlélet szerint a perbeli cikk és annak alkalmazott címei, illetve alcíme a valóságot nem tüntette fel hamis színben, ezért megalapozott volt a helyreigazítási igény elutasítása.

[51] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, nem ellentétes az ítélkezési gyakorlattal, ezért azt a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[52] Sajtó-helyreigazítási eljárásban a sajtóközleményben szereplő esetleges „sugalmazás” nem képezheti sajtó-helyreigazítás tárgyát. A valós tény hamis színben való feltüntetése valós tények megtévesztő csoportosításával valósulhat meg, ennek hiányában helyreigazításnak ezen a címen nincs helye.

Záró rész

[53] A Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte az alperes jogi képviseletével felmerült felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek mértékét a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján az alperesi képviselő által felszámított perköltség alapján állapította meg.

[54] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket is a pervesztes felperes köteles megfizetni. Az illeték mértékét a Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg. Tájékoztatja a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie; megfizetése során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[55] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2025. október 8.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró